

Додаток
до рішення виконавчого комітету
Слобожанської селищної ради
від 18.11.2020 року № 8

ПРОГРАМА

**розвитку малого і середнього
підприємництва Слобожанської
селищної територіальної громади
на 2021-2025 роки**

смт Слобожанське

2020 рік

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	с. 3
2.	Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма	с. 3
3.	Мета програми	с. 5
4.	Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми	с. 6
5.	Завдання, заходи програми та результативні показники	с. 6
6.	Координація та контроль за ходом виконання Програми	с. 7
7.	Додатки	
	Додаток 1. Паспорт Програми	
	Додаток 2. Ресурсне забезпечення Програми	
	Додаток 3. Напрями діяльності та заходи Програми	

ПРОГРАМА
розвитку малого і середнього підприємництва
Слобожанської селищної територіальної громади
на 2021-2025 роки

I. Загальні положення

Розвиток малого та середнього підприємництва є надзвичайно важливим для забезпечення сталого економічного розвитку Слобожанської селищної територіальної громади (далі – Слобожанська ТГ), адже виконує важливі функції формування конкурентного середовища, створення додаткових робочих місць та скорочення безробіття, впровадження інноваційних, гнучких і ефективних виробництв.

Водночас малі підприємства виконують важливу соціальну роль, створюючи та надаючи робочі місця, забезпечуючи джерело доходу для значних прошарків населення. На сьогодні розвиток бізнесу залишається одним із пріоритетних напрямів загальнодержавної та регіональної економічної політики в Україні.

Програма розвитку малого і середнього підприємництва Слобожанської селищної територіальної громади на 2021-2025 роки (далі – Програма) розроблена у зв'язку із закінченням терміну дії попередньої Програми на 2018-2020 роки, затвердженої рішенням Слобожанської селищної ради від 16.08.2018 № 1463-31/VII і є її логічним продовженням.

Програма є важливим інструментом реалізації на місцевому рівні державної політики сприяння розвитку малого і середнього підприємництва, активізації політики щодо зайнятості населення, розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності та направлена на створення умов для стійкого розвитку господарюючих суб'єктів, підвищення їх ролі у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку громади.

Програма розроблена з урахуванням законів України “Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, “Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні”, “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, а також постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1071 “Про затвердження Державної цільової програми відновлення та розбудови миру в східних регіонах України” (із змінами) та інших нормативно-правових актів, з урахуванням особливостей, економічних і соціальних проблем Слобожанської селищної територіальної громади (далі – Слобожанська ТГ), визначених стратегічними документами громади.

На теперішній час Слобожанська ТГ має значний ресурс зростання інвестиційної привабливості. За рейтингом Фонду «Регіональний центр економічних досліджень і підтримки бізнесу» станом на 01 липня 2020 року Слобожанська територіальна громада увійшла до переліку сотні кращих громад за інвестиційною привабливістю, посівши 42 місце серед громад України з населенням до 100 тисяч мешканців та I місце - по області (оцінювання здійснювалося за 40 критерійними показниками).

З кожним роком Слобожанська ТГ стає все більш інвестиційно привабливою для підприємців, які розглядають її як перспективну, прогресивну та сучасну громаду для ведення бізнесу.

Програма представляє собою узгоджений за ресурсами, виконавцями і термінами реалізації комплекс заходів, спрямованих на створення правових, фінансових, соціально-економічних та інших умов розвитку малого і середнього підприємництва, з урахуванням аналізу виконання Програми за 2018-2020 роки.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої направлена програма

Мале і середнє підприємництво відіграє важливу роль у здійсненні економічних реформ і є головною рушійною силою, що забезпечує формування стабільної місцевої економіки, вирішення соціально-економічних потреб мешканців та зростання рівня їх життя.

Метою діяльності місцевої влади є створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва громади, підтримка активізації підприємницької діяльності та поліпшення інвестиційного клімату, забезпечення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва та підвищення його ролі в житті громади.

Тому, розвиток підприємництва є однією з цілей, визначеною в Стратегічному плані розвитку Слобожанської ОТГ, затвердженого рішенням Слобожанської селищної ради від 16.03.2017 № 717-17/VIІ.

Слід зазначити, що підприємництво стало основною діяльністю для значної частини населення громади. Так, за оперативними даними ГУ ДПС у Дніпропетровській області станом на 01.01.2020 року на території Слобожанської ТГ зареєстровано 1 797 платників податків, з них 1 001 юридичних осіб та 593 фізичних осіб-підприємців. При цьому, на території громади здійснюють господарську діяльність та сплачують податки до місцевого бюджету 551 суб'єктів господарської діяльності, з них 348 юридичних осіб та 203 фізичних осіб-підприємців, що не зареєстровані на території громади.

При цьому, частка суб'єктів малого та середнього підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, що зареєстровані на території громади, орієнтовно становить 84,5% (кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва в громаді складає 1518 осіб, з яких: 16 – середні, 854 – малі підприємства, 648 - мікропідприємства). Більшість з них забезпечують зайнятість населення, створюючи робочі місця та сплачуючи значну частку надходжень до бюджету територіальної громади.

Так, у сфері роздрібної, оптової торгівлі, ресторанного господарства та побутового обслуговування населення здійснюють господарську діяльність понад 36% представників малого та мікропідприємництва, що дає змогу забезпечувати населення продовольчими та непродовольчими товарами та необхідними послугами:

	Вид діяльності	фізичні особи-підприємці	юридичні особи	РАЗОМ
I.	Суб'єкти господарювання, що зареєстровані на території Слобожанської ОТГ	593	653	1246
	у тому числі:			
1.1.	підприємства торгівлі, з них:	225	170	395
	<i>оптової торгівлі</i>	39	133	172
	<i>роздрібної торгівлі</i>	168	17	185
	<i>Фармацевтичні</i>	1	1	2
	<i>торгівля паливом</i>	1	4	5
1.2.	підприємства ресторанного господарства	2	4	6
1.3.	підприємства побутового обслуговування	14		14
1.4.	перукарні	22		22
II.	Суб'єкти господарювання, що незареєстровані, але здійснюють діяльність на території Слобожанської ОТГ, у тому числі:	203	348	551
2.1.	підприємства торгівлі, з них:	31	171	202
	<i>оптової торгівлі</i>	3	76	79
	<i>роздрібної торгівлі</i>	27	46	73
	<i>Фармацевтичні</i>	1	5	6
	<i>торгівля паливом</i>		25	25
2.2.	підприємства ресторанного господарства	6	5	11
2.4.	перукарні	2	1	3

Станом на 01.10.2020 року торгівельна мережа та сфера побутового обслуговування на території громади складається з 5 супер (гіпер-) маркетів, 45 магазинів (кіосків, павільйонів, МАФів); 8 аптек; 5 АЗС, 25 ресторанів (кафе), 9 перукарень тощо.

Мале і середнє підприємництво забезпечує значну частку надходжень до бюджету територіальної громади за рахунок сплати податків та зборів. Так, протягом трьох останніх років частка податкових надходжень у власних доходах бюджету громади зросла з 93,4% у 2018 році до 98,3% у 2020 році. Динаміка податкових надходжень та їх частка в загальних доходах місцевого бюджету (без врахування податкових надходжень) за 2018-2020 роки наведена на рис. 1.

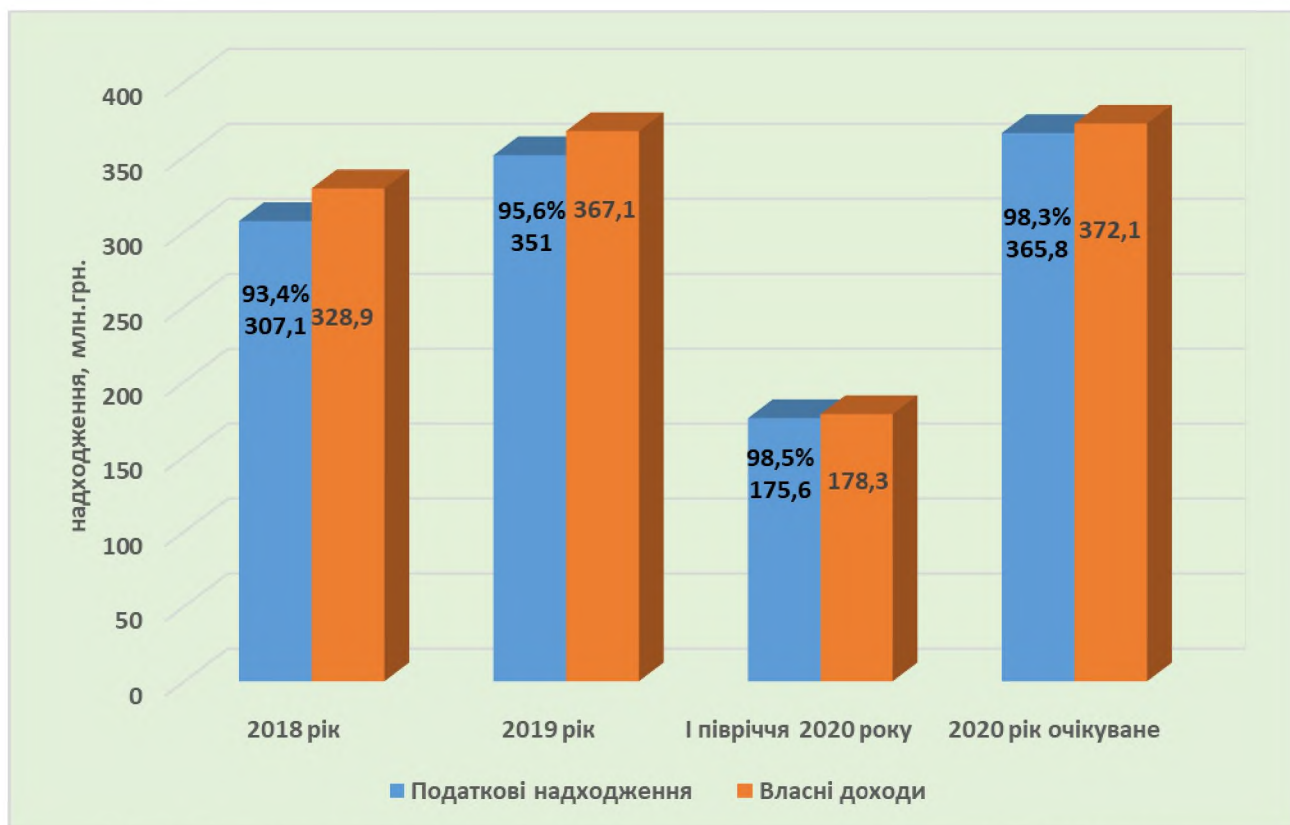

Рис. 1 Динаміка власних доходів та податкових надходжень за 2018-2020 роки

Спрощена система оподаткування (спеціальний податковий режим), запроваджений для зниження податкового навантаження та стимулювання розвитку малого підприємництва, адже вона суттєво спрощує процедуру сплати податків та декларування прибутків.

Так, спрощеною системою оподаткування скористалися 618 платників, у тому числі 100 юридичних осіб (III група), 480 фізичних осіб-підприємців (I-III групи) та 38 сільськогосподарських товаровиробників (IV група). Частка надходжень єдиного податку в структурі податкових надходжень зросла з 7,1% у 2018 році до 8,1 у 2020 році (очікуване). Зростання надходжень цього податку зумовлене збільшенням прожиткового мінімуму (для розрахунку єдиного податку платників I групи), мінімальної заробітної плати (для розрахунку єдиного податку платників II групи) та кількості платників, які обрали спрощену систему оподаткування та сплачують єдиний податок до місцевого бюджету. Динаміка надходжень єдиного податку за 2018-2020 роки в розрізі категорій платників представлена на рис. 2.

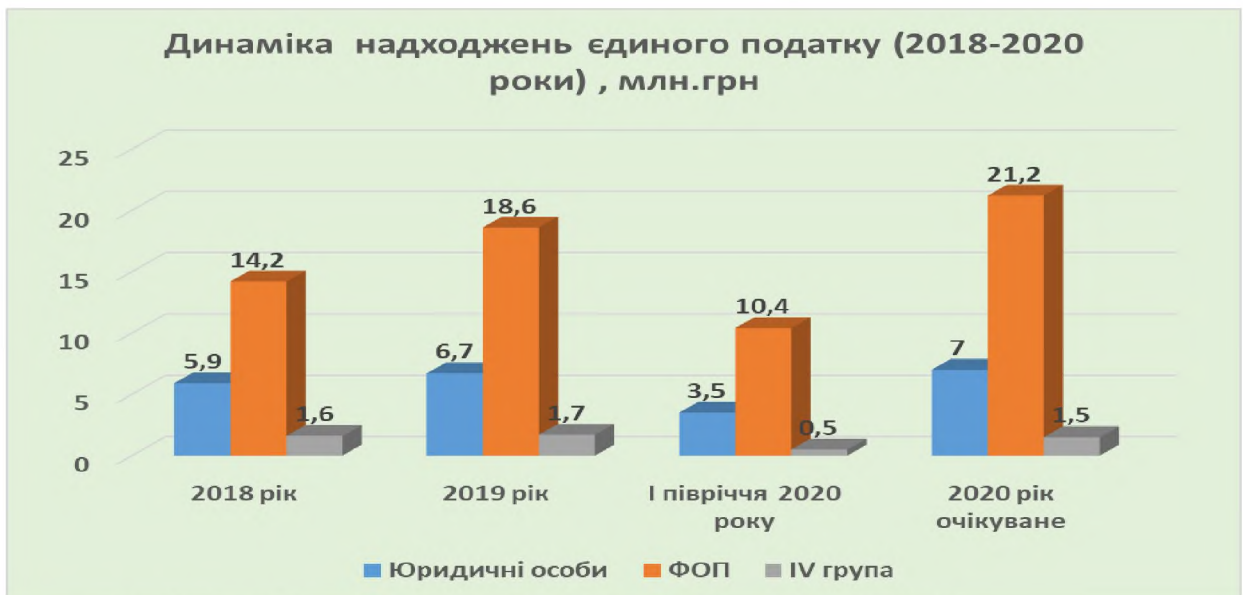

Рис. 2. Динаміка надходжень єдиного податку за 2018-2020 роки.

Слід зауважити, що з метою підтримки малого і середнього підприємництва громади та стимулювання відкриття власної справи мешканців громади, протягом 2018-2020 років діють знижені ставки єдиного податку для II групи – 10% (довідково: відповідно до ст. 293 Податкового кодексу України для платників єдиного податку II групи встановлюється податок у межах до 20% розміру мінімальної заробітної плати). Крім того, знижені ставки для платників єдиного податку II групи встановлено на 2021 рік в розмірі 15%.

Державними реєстраторами надаються адміністративні послуги у сфері реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Так, за період з 01.01.2020 року по 01.07.2020 року реєстраторами надано 1 364 адміністративних послуг, з них зареєстровано 46 фізичні особи-підприємця; припинено: 1 юридичну особу та 58 фізичних осіб-підприємців.

За даними Дніпровської районної філії Дніпропетровського обласного центру зайнятості, станом на 01.07.2020 року в Слобожанській ТГ статус зареєстрованого безробітного мають 328 осіб. Лише за січень-червень 2020 року зареєстровано безробітними 227 осіб. Тобто, з врахуванням залишку безробітних на 1 січня 2020 року (101 особа) – статус «безробітний» отримали 328 осіб.

З метою створення умов для повної зайнятості населення, забезпечення необхідної професійної підготовки кадрів протягом січня-червня 2020 року службою зайнятості працевлаштовано 74 особи та знято з інших причин (письмова заява, вихід на пенсію, інвалідність, смерть тощо) – 44 особи. Таким чином, станом на 01.07.2020 року на обліку в центрі зайнятості перебуває 210 осіб.

Розглядаючи перспективи розвитку малого та середнього бізнесу, варто акцентувати увагу на покращенні інформаційно-консультаційного обслуговування, в межах якого повинна надаватися допомога з проблем формування та функціонування малих та середніх підприємств. З метою стимулювання ефективного розвитку бізнесу в громаді, необхідно створювати належні умови для залучення молоді до підприємницької діяльності. Така підтримка проявляється в наданні консультацій зі створення та започаткування власної підприємницької діяльності, проведенні різного роду освітніх заходів, наданні певного початкового стартового капіталу тощо.

Обов'язковою умовою запровадження діалогу між місцевою владою та представниками бізнесу є встановлення системи зворотного зв'язку. З метою інформаційно-консультаційної підтримки малого бізнесу на базі КЗ «Молодіжний центр «Смарт» Слобожанської селищної ради започатковано проведення освітніх онлайн-семінарів для суб'єктів підприємницької діяльності та широких верств населення з метою ознайомлення їх із ключовими питаннями започаткування та ведення бізнесу, в тому числі з питань відкриття

(закриття) підприємництва, опрацювання отримання дозвільних документів, податкового законодавства, бухгалтерського обліку, врегулювання відносин з кредиторами, кадрової політики та ін.

Вагомим фактором, що сприяє залученню широких верств населення до зайняття підприємницькою діяльністю, є впровадження спрощених механізмів започаткування та припинення підприємництва, отримання дозволів через ЦНАП Слобожанської ТГ.

Рівень розвитку малого та середнього підприємництва його розвитку має сприяти створення позитивного іміджу громади та сприятливого підприємницького клімату. Значна увага приділяється міжнародному аспекту розвитку малого та середнього підприємництва. Запорукою консолідації зусиль щодо удосконалення рівня відносин і співпраці з донорськими організаціями є участь у міжнародних проектах, таких як Програма DOBRE, Ініціатива ЄС «Мери за економічне зростання». Політика місцевої влади у цій сфері спрямована на приєднання громади до участі в міжнародних програм, розробленні та впровадженні Плану місцевого економічного розвитку громади та конкретних проектів місцевого економічного розвитку на умові співфінансування за кошти місцевого бюджету та коштів донорів.

З 2018 року створено та працює Координаційна рада місцевого економічного розвитку Слобожанської селищної територіальної громади, до складу якої входять представники малого та середнього бізнесу.

Поряд із цим, в громаді існують проблеми, що заважають стабільному веденню підприємницької діяльності. недостатній рівень розповсюдження бізнес орієнтованої інформації.

Так, в Слобожанській ТГ понад 36 % суб'єктів малого і середнього підприємництва здійснюють діяльність у сфері торгівлі. В той час коли сфера виробництва та послуг, в яких створюється валова додана вартість та забезпечується довгостроковий розвиток економіки, розвинені значно менше.

На ситуацію в сфері малого і середнього підприємництва негативно впливає неналежна фінансова підтримка з боку держави, низький рівень професійних знань та досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності, недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва, обмежені можливості щодо ресурсного та інформаційного забезпечення суб'єктів малого і середнього підприємництва, постійне підвищення вартості енергоресурсів, сировини, матеріалів. Крім того, на розвиток малого і середнього підприємництва негативно впливає складна суспільно-політична ситуація, постійні зміни в податковому законодавстві, коливання курсу валют, інфляційні процеси тощо.

Значною перешкодою для активного розвитку малого і середнього підприємництва є обмеженість доступу до фінансових ресурсів як довгострокового, так і короткострокового характеру. Високі відсоткові ставки за кредитами та суворі вимоги до вартості застави заважають проведенню широкого банківського кредитування малого і середнього підприємництва та зменшують попит ними на банківські кредити.

Також до проблемних аспектів сфери малого і середнього підприємництва слід віднести низький рівень підтримки власного продукту (бренду), що призводить до зниження обсягу реалізації продукції, невідповідність сервісу обслуговування споживачів сучасним вимогам та тенденціям ринку, обмеження просування вироблених товарів (послуг, робіт) місцевих виробників на споживчих ринках тощо.

Крім наведених вище проблем у 2020 році додалися проблеми, пов'язані з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19). Так, протягом 2020 року зберігається негативна тенденція щодо припинення суб'єктів підприємницької діяльності – фізичними особами, що пов'язано з впровадженням карантинних заходів в Україні для стримування масового поширення COVID-19.

Така ситуація спричиняє розрив налагоджених економічних зв'язків як внутрішніх так і зовнішніх; скорочення виробничих потужностей; обмеження діяльності фінансової, банківської сфери, транспортної інфраструктури тощо.

У 2020 році експертами прогнозується скорочення ВВП на 7-8%, девальвація гривні в середньому до 31 грн/дол. США, інфляція - 12-13% (грудень/до грудня), дефіцит бюджету - 8%. Саме за таких умов спостерігається скорочення зовнішнього та внутрішнього попиту внаслідок гальмування економічного зростання та зниження купівельної спроможності населення внаслідок зменшення реальних доходів.

В таких економічних умовах мале і середнє підприємництво потребує державної та місцевої підтримки, спрямованої на створення належних умов для започаткування та ведення бізнесу, забезпечення рівного доступу суб'єктів малого і середнього підприємництва до фінансово-кредитних ресурсів.

Враховуючи вищевикладене, сучасний стан розвитку малого підприємництва свідчить про наявність проблем, що стримують розвиток даного сектору економіки та не дозволяють в повній мірі розкрити його потенціал, серед яких слід зазначити наступні:

SWOT-аналіз	
Сильні сторони	Слабкі сторони
мобільність бізнес-процесів та швидке адаптування до нових економічних умов	низька купівельна спроможність переважної більшості населення, зокрема сільського
значна частка обсягу реалізації продукції (робіт, послуг) СГ громади в загальному обсязі реалізації продукції по району	нестабільність податкового законодавства, високі ставки податків, складна процедура податкового адміністрування
потужний сегмент ринку праці на промислових та торговельних підприємствах	обмеженість матеріально-фінансових ресурсів, підвищена чутливість до зміни цін
високий професійно-кваліфікаційний рівень економічно активного населення	недостатня ефективність діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва громади у невиробничих галузях та сфері послуг; низька оплата праці, що сприяє міграційним процесам кваліфікованих кадрів
суттєвий вплив представників малого і середнього підприємництва на формування соціальної складової життєдіяльності громади	малий бізнес зорієнтований переважно на діяльності у сфері торгівлі складність залучення інвестицій в громаду
	обмеженість вільних земельних ділянок та нерухомого майна для розвитку бізнесу
	наявність "тіньової" складової в діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва в частині порушення фізичними особами-підприємцями вимог законодавства України щодо легалізації праці найманих працівників
	низька інноваційна активність малого і середнього підприємництва та відсутність мотивації до інвестування у виробництво
	відсутність доступних фінансово - кредитних ресурсів для започаткування малого бізнесу та його розвитку, висока вартість позикових коштів, нерозвиненість фінансового ринку
	поглинання малого та середнього підприємництва великим бізнесом
	підвищена чутливість до конкуренції, цін, умов кредитування
	недостатній рівень інформаційного та консультативного забезпечення суб'єктів підприємництва; недостатній розвиток інфраструктури з підтримки малого та середнього підприємництва
	недостатній рівень освіти підприємців з питань

	сучасних методів та форм організації господарювання (невміння використовувати сучасні підходи до управління бізнесом, його ризиками; недостатність коштів у підприємців для отримання знань, необхідних для ведення бізнесу)
	запровадження обмежувальних карантинних заходів, що стримують започаткування та розвиток місцевого бізнесу в період пандемії
Можливості	Загрози
децентралізаційні процеси та зростання економічної самостійності громади	висока вартість кредитних ресурсів, відсутність дієвих механізмів державної фінансово-кредитної підтримки; складна система для отримання кредитів для розвитку бізнесу, нерозвиненість системи мікrokредитування небанківськими фінансовими установами
спрощення умов ведення бізнесу	зростання вартості енергоресурсів, висока вартість нерухомості
державна та міжнародна підтримка щодо покращення інфраструктури для бізнесу	нестабільність національної валюти, зниження купівельної спроможності населення, інфляційні процеси
формування стимулюючих механізмів, ресурсної підтримки представників малого і середнього підприємництва	недосконалість законодавчої бази в сфері підприємництва, непередбачувані зміни у законодавстві
надання професійної допомоги бізнесу у залученні інвестицій	поглиблення міжнародної економічної кризи,
спроможність банківським сектором кредитувати суб'єктів малого і середнього підприємництва зниження відсотків за кредит	погіршення загальної економічної ситуації в країні
впровадження системи комплексного інформаційно-консультативного забезпечення суб'єктів підприємництва	високі процентні ставки при отриманні кредитів
підвищення рівня спроможності об'єднань підприємців	карантинні заходи, спричинені коронавірусом SARS-CoV-2.
взаємодія заінтересованих сторін, які надають підтримку малому і середньому підприємству	повільні темпи виконання програм реформування

Наведений вище SWOT-аналіз демонструє значний перелік слабких сторін та загроз, що заважають подальшому ефективному розвитку малого і середнього підприємництва в громаді. Тож, заходи цієї Програми спрямовані на розв'язання ряду проблем на місцевому рівні.

III. Мета програми

Метою Програми є створення сприятливого середовища для розвитку бізнесу, підвищення його ролі у вирішенні соціально-економічних проблем розвитку громади, підвищення рівня конкурентоспроможності та забезпечення зайнятості населення шляхом підтримки підприємницької ініціативи шляхом вдосконалення процесу надання адміністративно-дозвільних процедур, інформаційно-консультативної, ресурсної, фінансово-кредитної та навчально-методичної підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Основними напрямками розвитку малого і середнього підприємництва є:

- підвищення конкурентоспроможності продукції місцевих виробників та їх експортного потенціалу;
- розвиток та підтримка нових видів діяльності малого і середнього підприємництва;
- розширення мережі об'єктів інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва;

стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва в пріоритетних напрямках соціально-економічного розвитку громади;
створення сприятливого середовища для розвитку молодіжного підприємництва;
забезпечення продуктивної зайнятості населення, в тому числі його соціально вразливих верств, за рахунок створення нових робочих місць на діючих і новостворених малих та середніх підприємствах та активізації самозайнятості;
удосконалення правових, економічних і організаційних умов для стійкого розвитку малого та середнього підприємництва;
методична, інформаційна, консультаційна, освітня та юридична допомога малому підприємству;
залучення міжнародної донорської допомоги для підтримки та розвитку малого та середнього підприємництва.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми

У Стратегічному плані розвитку Слобожанської селищної територіальної громади, затвердженому рішенням селищної ради від 16.03.2017 № 717-17/VII (далі – Стратегія), Напрямом А «Економічний розвиток громади» передбачено такі стратегічні цілі:

- А.1. Диверсифікація структури місцевої економіки;
- А.2. Розвиток підприємництва;
- А.3. Створення позитивного іміджу громади

у рамках яких планується підтримка підприємництва, зокрема, у створенні сприятливих умов для бізнесу, а також в переорієнтації частини місцевих підприємців з торгівлі на інші сектори, що сприятиме розвитку альтернативного виробництва, сфери послуг та створенню передумов для залучення інвесторів у громаду. Завдяки розвитку малого бізнесу можливе створення нових робочих місць для реалізації потреб громади в послугах.

Доцільно мешканців громади консультувати з питань розробки бізнес-планів для створення у громаді нових підприємств з робочими місцями, у тому числі в сільській місцевості.

Також слід продовжити формування позитивного іміджу громади на основі своєї економічної унікальності та конкурентних переваг. Це, в свою чергу, забезпечуватиме просування інформації, необхідної для інвестора на внутрішньому та зовнішньому ринках, рекламу інвестиційних ресурсів та умов для розміщення інвестицій на території громади, формування іміджу громади як території зі сприятливим інвестиційним кліматом та спроможністю влади до плідної співпраці.

Головним розпорядником коштів на реалізацію Програми є виконавчий комітет Слобожанської селищної ради.

Фінансове забезпечення Програми здійснюється відповідно до діючого законодавства за рахунок коштів бюджету територіальної громади, за кодами класифікації видатків в межах бюджетних призначень, затверджених селищною радою на відповідний рік, коштів вітчизняних та іноземних інвесторів; кредитних коштів; власних коштів суб'єктів малого і середнього підприємництва та інших коштів, не заборонених чинним законодавством (додаток 2).

V. Завдання, заходи програми та результативні показники

Забезпечення виконання Програми передбачається шляхом виконання заходів виконавцями Програми.

Основними завданнями Програми є:

- 1) нормативне регулювання підприємницької діяльності;

2) фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка;

3) ресурсне та інформаційне забезпечення.

Очікуваними результатами виконання заходів Програми є:

1) збільшення кількості суб'єктів малого і середнього підприємництва на 5%;

2) збільшення частки товарів місцевого виробництва на споживчому ринку;

3) організація та проведення виставок (ярмарок, дегустацій) продукції місцевих товаро-виробників;

4) створення нових робочих місць та зниження рівня безробіття;

5) залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до проходження навчання, стажування, у тому числі за кордоном, перепідготовки;

6) участь, організація та проведення семінарів, тренінгів, навчання тощо;

7) збільшення кількості учасників семінарів, тренінгів, навчання;

8) залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у співфінансуванні проектів розвитку території громади, у тому числі на умові державно-приватного партнерства;

9) підвищення позитивного іміджу суб'єктів малого і середнього підприємництва та їх продукції тощо.

Для забезпечення якісного виконання та дієвого контролю за реалізацією Програми розроблено перелік завдань і заходів із зазначенням очікуваних результатів та необхідних обсягів фінансування (додаток 3).

VI. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію та контроль за станом виконання Програми здійснює виконавчий комітет селищної ради – головний розпорядник коштів та постійна комісія з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку селищної ради.

Виконавцями заходів Програми є: виконавчий комітет селищної ради, Координаційна рада місцевого економічного розвитку Слобожанської ТГ (консультативно-дорадчий орган) (за згодою), департамент економічного розвитку облдержадміністрації, вищі навчальні заклади (за згодою), районний центр зайнятості (за згодою), Комунальний заклад «Молодіжний центр «Смарт» Слобожанської селищної ради, кредитні установи, суб'єкти МСП тощо.

Відповідальним виконавцем Програми є відділ з питань економічного розвитку та інвестицій виконавчого комітету Слобожанської селищної ради (далі - відповідальний виконавець), який визначає першочерговість виконання заходів, з урахуванням потреб малого і середнього підприємництва, наявності фінансових та інших ресурсів. В ході реалізації Програми відповідальний виконавець забезпечує цільове та ефективне використання бюджетних коштів, у межах визначених бюджетних призначень. Відповідальний виконавець забезпечує координацію роботи з іншими виконавцями Програми.

Відповідальний виконавець здійснює моніторинг виконання заходів Програми протягом терміну її виконання. Щорічно у складі звіту про підсумки соціально-економічного розвитку громади готує інформацію про хід виконання Програми за попередній рік та завдання на наступний.

В період реалізації заходів Програми до неї можуть вноситися зміни і доповнення після відповідного погодження на постійних комісіях та затвердження селищною радою.

Секретар селищної ради (виконкому)

Л. ЛАГОДА